

TURIZMNI RIVOJLANTIRISH

*Xikmatullayev Muhammadali**Toshkent Kimyo Xalqaro Universiteti Turizm yo'nalishi**511 guruh talabalari**Omonova Fariza**Toshkent Kimyo Xalqaro Universiteti Turizm yo'nalishi**511 guruh talabalari*

Annotatsiya: O'zbekistonda so'nggi yillarda sayyohlik izchil rivojlanib bormoqda, mamlakatning rang-barang madaniy merosi, tarixiy obidalari va go'zal tabiati sayyohlar soni ortib bormoqda. Ushbu maqola O'zbekistonda turizmni rivojlantirish bo'yicha olib borilayotgan ishlar va istiqboldagi istiqbollarni o'rganib, sohani shakllantiruvchi asosiy tashabbuslar, muammolar va imkoniyatlarni yoritib beradi.

Kalit so'zlar: turizm, madaniy meros, iqtisodiy o'sish, madaniyat, urf-odat.

Аннотация: В последние годы в Узбекистане стабильно развивается туризм, увеличивается число туристов к красочному культурному наследию страны, историческим памятникам и красивой природе. В данной статье рассматриваются проводимая работа и перспективы развития туризма в Узбекистане, выделяются основные инициативы, проблемы и возможности, формирующие отрасль.

Ключевые слова: туризм, культурное наследие, экономический рост, культура, традиции.

Abstract: In recent years, tourism has been steadily developing in Uzbekistan, the number of tourists to the country's colorful cultural heritage, historical monuments and beautiful nature is increasing. This article examines the ongoing work and prospects for the development of tourism in Uzbekistan, highlights the main initiatives, problems and opportunities that shape the industry.

Key words: tourism, cultural heritage, economic growth, culture, tradition.

KIRISH.

O'zbekistonda turizmning rivojlanishi iqtisodiy o'sish, madaniy almashinuv va xalqaro hamkorlik uchun katta imkoniyatdir. O'zining boy tarixi, rang-barang landshaftlari va jo'shqin madaniy merosi bilan dunyoning turli burchaklaridan kelayotgan sayyohlarni jalb qilish uchun ulkan salohiyatga ega. So'nggi yillarda O'zbekiston hukumati infratuzilmani yaxshilash, barqaror turizm amaliyotini targ'ib qilish va sayohatchilar uchun unutilmas tajribalar yaratishga qaratilgan turli tashabbuslar, loyihalar va islohotlar orqali turizm sohasini rivojlantirishga katta e'tibor

qaratmoqda. O'zbekistonning Ipak yo'li chorrahasida joylashgani, Samarqand, Buxoro va Xiva kabi tarixiy shaharlari bilan birgalikda qadimiy sivilizatsiyalar, me'moriy mo'jizalar va an'anaviy hunarmandchilikni o'rganishga qiziquvchi sayyohlar uchun xazinaga aylanadi.[5]

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI.

Mamlakat turizmni rivojlantirishga sarmoya kiritishda davom etar ekan, raqamli asrda sayohatchilarning o'zgaruvchan ehtiyojlarini qondirish uchun modernizatsiya va innovatsiyalarni o'z ichiga olgan holda uning madaniy merosini saqlash va namoyish etish bo'yicha birgalikda harakat qilinmoqda. O'zbekistonda turizm sohasida amalga oshirilayotgan ishlar nafaqat sayyohlarni jalb qilish, balki mahalliy hamjamiyat uchun uzoq muddatli ijtimoiy-iqtisodiy imtiyozlar yaratish, barqaror rivojlanishga ko'maklashish, mamlakatni jahon turizm bozorida raqobatbardosh o'yinchi sifatidagi mavqeini oshirishga qaratilgan. Sifatli xizmat ko'rsatish, infratuzilmani yaxshilash va inklyuziv rivojlanishga e'tibor qaratgan holda, O'zbekiston o'zini haqiqiy tajriba, mehmondo'stlik va o'zining ajoyib o'tmishi va istiqbolli kelajagi bilan chuqur bog'lanish hissini taqdim etuvchi yetakchi yo'nalish sifatida ko'rsatishni maqsad qilgan. O'zining boy tarixi, rang-barang madaniy merosi va hayratlanarli manzaralari bilan turizmni rivojlantirish uchun ulkan salohiyatga ega. O'tgan yillar davomida O'zbekiston hukumati turizmni iqtisodiy o'sish, ish o'rinlari yaratish va madaniy almashinuvning asosiy omili sifatida e'tirof etdi. Strategik tashabbuslar va investitsiyalar orqali mamlakat turizm sohasini rivojlantirish va jahon xaritasida albatta tashrif buyurishi shart bo'lgan yo'nalish sifatida o'rin olishda sezilarli yutuqlarga erishdi.[4]

MUHOKAMA VA NATIJALAR.

O'zbekistonda turizm sohasida amalga oshirilayotgan muhim ishlardan biri mamlakat turizm infratuzilmasini yaxshilash, barqaror turizm amaliyotini ommalashtirish va turli xil xalqaro mehmonlarni jalb etishga qaratilgan Turizmni rivojlantirish Davlat konsepsiyasining amalga oshirilishi hisoblanadi. O'zbekiston qulaylik, turar joy imkoniyatlari, transport tarmoqlari va tashrif buyuruvchilarga xizmat ko'rsatishni yaxshilashga e'tibor qaratgan holda, o'zining madaniy o'ziga xosligi va merosini saqlab qolgan holda zamonaviy sayohatchilarning o'zgaruvchan ehtiyojlari va afzalliklarini qondira oldi.[3]

O'zbekiston maqsadli marketing kampaniyalari, sayyohlik yarmarkalari va tadbirlarida ishtirok etish, chet ellik sayyohlar uchun viza tartib-taomillarini soddalashtirish orqali o'zining xalqaro obro'sini oshirish bo'yicha birgalikda sa'y-harakatlarni amalga oshirdi. Ushbu faol chora-tadbirlar mamlakatimizning qadimiy Samarqand, Buxoro va Xiva shaharlari, Pomir tog'larining go'zal tabiati, har qadamda tashrif buyuruvchilarni kutayotgan jonli bozorlar va oshpazlik taomlari kabi noyob diqqatga sazovor joylar haqida xabardorlikni oshirishga yordam berdi. Hukumatning

turizmni barqaror rivojlantirishga sodiqligi ekoturizm tashabbuslari, merosni asrab-avaylash loyihalari va mahalliy aholi imkoniyatlarini kengaytiruvchi va kelajak avlodlar uchun atrof-muhitni asrash bo'yicha jamoatchilik asosidagi turizm dasturlarini yaratishga olib keldi. Turizm o'sishi va madaniyatni muhofaza qilish o'rtasidagi muvozanatni saqlash orqali O'zbekiston sayohatchilarga chuqurroq darajada aks-sado beradigan va jamiyatning umumiy farovonligiga hissa qo'shadigan haqiqiy, mazmunli tajribalarni taklif qila oladi. Kelajakda O'zbekistonda turizmni rivojlantirish istiqbollari istiqbolli bo'lib qolmoqda, bunda kelgusida sarmoya kiritish, innovatsiyalar kiritish va mamlakatning sayyohlik takliflarining to'liq salohiyatini ochish uchun hamkorlik qilish imkoniyatlari mavjud. O'zining noyob kuchli tomonlarini ishga solish, raqamli texnologiyalarni qo'llash, xususiy sektor bilan hamkorlikni rivojlantirish hamda barqarorlik va inklyuzivlikka ustuvor ahamiyat berish orqali O'zbekiston bu yerning go'zalligi, tarixi va mehmondo'stligini nishonlaydigan boyituvchi, o'zgartiruvchi tajribalarni izlayotgan sayohatchilar uchun yetakchi manzil bo'lishga tayyor. Oxirgi ma'lumotlarga ko'ra, 2018-yilda O'zbekiston 5,3 million sayyohni qabul qilgani bu mamlakatga sayyohlik yo'nalishi sifatida qiziqish ortib borayotganidan dalolat beradi.[2]

Hukumat infratuzilmani yaxshilash, tashrif buyuruvchilar tajribasini kengaytirish va mamlakatning turizm eksporti salohiyatini oshirishga qaratilgan turli loyiha va tashabbuslar orqali turizmni faol targ'ib qilmoqda. 2023-yilda O'zbekistonning turli hududlarida, jumladan, Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahrida turizmni rivojlantirish bo'yicha chora-tadbirlar rejalari diqqatga sazovor tashabbuslardan biridir. Mamlakatning turli yo'nalishlariga ko'proq tashrif buyuruvchilarni jalb qilish. Yana bir muhim loyiha Xorazmda turizm infratuzilmasini rivojlantirishga qaratilgan amalga oshirilayotgan ishlar va mintaqada turizmni rivojlantirish vositalarini kengaytirishga qaratilgan sa'y-harakatlardir. Ushbu tashabbuslar turizmni rivojlantirish uchun qulay muhit yaratish, sayyohlarga qulay imkoniyatlar va qiziqarli tajribalarni taqdim etishga qaratilgan. O'zbekistonning turizm sektori istiqbolli bo'lsa-da, yengib o'tish kerak bo'lgan muammolar, jumladan, barqaror turizm amaliyoti, tashrif buyuruvchilar xavfsizligini ta'minlash va chekka hududlardagi infratuzilmadagi kamchiliklarni bartaraf etish zarur. Bundan tashqari, sektor xalqaro ko'rinishning ortishi va turli xil turistlarni jalb qilish uchun maqsadli marketing harakatlaridan foyda ko'rishi mumkin. Kelajakga nazar tashlaydigan bo'lsak, O'zbekiston o'zining boy madaniy merosi, tarixiy ahamiyati va foydalanilmagan tabiiy diqqatga sazovor joylaridan foydalanish uchun mintaqadagi eng yaxshi sayyohlik yo'nalishi sifatida o'zini namoyon etish uchun katta imkoniyatlarga ega. Barqaror rivojlanishga ustuvor ahamiyat berish, infratuzilmaga sarmoya kiritish va davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlikni rivojlantirish orqali O'zbekiston o'zining turizm salohiyatini ochib, iqtisodiy o'sishni ta'minlay oladi.[1]

XULOSA.

Xulosa qilib aytadigan bo‘lsak, O‘zbekistonda turizmni rivojlantirish jadal va rivojlanayotgan jarayon bo‘lib, turli manfaatdor tomonlar mamlakatning turistik takliflari va tajribasini oshirish uchun birgalikda ishlamoqda. Mavjud tashabbuslarga asoslanib, muammolarni hal qilish va imkoniyatlarni ishga solish orqali O‘zbekiston tashrif buyuruvchilarga tarix, madaniyat va mehmondo‘stlikning o‘ziga xos uyg‘unligini taqdim etuvchi yetakchi sayyohlik yo‘nalishiga aylanishga tayyor.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR.

- 1.Tuxliyev I.S., Xaitboyev R., Tursunova G.R. Turizm asoslari. O'quv-uslubiy murakkab. - Samarqand, SamISI, 2013. - 372 b.[1]
- 2.Qudratov G.H., Pardayev M.Q., Otaboyev R. O‘zbekistonda turizm salohiyati va uni rivojlantirishda davlat siyosatining asosiy yo‘nalishlari. // xizmat ko‘rsatish va turizm sohalarini rivojlantirish: muammolar va ularning yechimlari. - T.:Iqtisodiyot va moliya, 2008. - b. 61-70.[2]
- 3.Hayitboyev R., Sattarov A. Turizm marshrutini ishlab chiqish texnologiyasi. Samarqand, 2011 yil.[3]
- 4.Matyakubov U.R. —Ekologik vaziyatni hisobga olgan holda turizmning samaradorligi takomillashtirish yo‘nalishlari va istiqbollari mavzusida. nomzodlik dissertatsiyasining konspekti. – Samarqand, 2011. – 12 b.[4]
- 5.Halikulov A.N. —Mehmonxonalarda xizmat ko‘rsatish sifati va samaradorligini oshirish imkoniyatlar dissertatsiya konspekti. Abstrakt. – Samarqand, 2010. – 25 b.[5]